

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

3676-2015 (041)

Vuoden 2015 kolmas osavuositarkaus

Tiivistelmä:

Kolmannen talousennusteen mukaan tilikauden 2015 ylijäämäksi muodostuu 64,4 milj. euroa. Tulokseen sisältyy kertaluonteista tuloa 86,5 milj. euroa sosiaali- ja terveyden huollon käytössä olevien kiinteistöjen luovutuksesta ja 2,0 milj. euroa jätteenpolttolaitoksen purkukustannuksiin tehdyn pakollisen varauksen purkamisesta. Nettokäyttömenot toteutuvat 988,2 milj. euron suuruisena. Vuosikate-ennuste on 34,5 milj. euroa. Kaupunginvaltuuston 28.9.2015 päättämän talousarviomuutoksen jälkeen kaupungin toimintakatetavoite (nettokäyttömenot) on 989,1 milj. euroa ja vuosikatetavoite on 22,3 milj. euroa. Tavoitteet saavutetaan. Nettokäyttömenot alitavat muutetun talousarvioletavoitteen 0,9 milj. eurolla. Nettomenot kasvavat ennusteen mukaan 3,0 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Kh § 483

Talouden ja rahoituksen vastuualue, johtaja Jukka Laiho ja laskentapäällikkö Seija Liinoja 4.11.2015:

Tulosennuste

Toisen talousennusteen mukaan tilikauden ylijäämäksi muodostuu 64,4 milj. euroa (34,0 milj. euroa/ennuste 2/2015). Tulokseen sisältyy kertaluonteista tuloa 86,5 milj. euroa sosiaali- ja terveyden huollon käytössä olevien kiinteistöjen luovutuksesta ja 2,0 milj. euroa jätteenpolttolaitoksen purkukustannuksiin tehdyn pakollisen varauksen tuloutuksesta. Ilman satunnaisia eriä tilikaudesta tulisi 24,1 milj. euroa alijäämäinen.

Kaupunginvaltuusto päätti 23.3.2015 § 48 talouden tasapainotukseen liittyvistä muutoksista vuoden 2015 talousarvioon. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti 11.5.2015 § 78 talousarviomuutoksista sosiaali- ja terveystalouden sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioon. Samassa yhteydessä korotettiin tuloslaskelman valtionosuuskohtaa 2,2 milj. eurolla. Kaupunginvaltuusto päätti 28.9.2015 § 158 talousarviomuutoksista toimielinten talousarvioihin. Talousarviomuutosten jälkeen kaupungin toimintakatetavoite on 989,1 milj. euroa, vuosikatetavoite 22,3 milj. euroa ja alijäämä enintään 28,5 milj. euroa. Talousarviomuutosten perustana oli yhteensä 5,8 milj. euron kustannussopeutus toisen talousennusteen nettomenoihin.

Kolmannen talousennusteen toimintatuotot (sisäisiä eriä ei eliminoitu) ovat yhteensä 497,3 milj. euroa (2. talousennuste 498,4 milj. euroa). Muutettuun talousarvioon verrattuna ylitys olisi 0,1 milj. euroa.

Toimintakulut (sisäisiä eriä ei eliminoitu) nousevat 1. 492,8 milj. euroon (2. talousennuste 1.500,2 milj. euroa). Alitusta muutetun talousarvion toimintamenoihin verrattuna tulee olemaan 0,6 milj. euroa ennusteen toteutuessa. Toimintakuluihin sisältyvät omaan investointirakentamiseen liittyvät valmistusmenot (oma työ ja materiaali). Em. menot on oikaistu tuloslaskelman Valmistus omaan käyttöön – rivillä ja aktivoitu taseen omaisuuden lisäykseksi. Kaupungin toimintakulut oikaistuna valmistus omaan käyttöön – erällä alittuvat 0,8 milj. eurolla.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Tilikauden nettokäyttömenoja kuvaava toimintakate on ennusteen mukaan 988,2 milj. euroa (2. talousennuste 994,8 milj. euroa. Nettomenot toteutuvat ennusteen mukaan 0,8 milj. euroa (0,1 prosenttia) muutettua talousarviota pienempänä. Toisen talousennusteen perusteella asetettu nettokäyttömenoihin kohdistuva säästötavoite 5,8 milj. euroa toteutuisi kaupunkitasolla.

Suurimmat nettokäyttömenojen poikkeamat (muutettu talousarvio/ennuste 3/2015):

	Nettopoikkeama, 1000 €
Kaupunginhallitus	+ 1 279
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-1 153
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-253

+ menon alitus/tulon ylitys

- menon ylitys/tulon alitus

Selvitys olennaisimmista talousarviopoikkeamista sisältyy kohtaan Käyttötalousosan toteutumisennuste ja Liikelaitosten toteutumisennuste. Selvitys tiliryhmätasoisista talousarviopoikkeamista esitetään oheismateriaalina.

Oheismateriaali 1 Yhteenveto toimielinten tiliryhmäkohtaisista poikkeamista

Mikäli toiminta ja talous toteutuu ennusteen mukaan, olisivat kaupungin toimintakulut 2,6 prosenttia suuremmat kuin tilinpäätöksessä 2014. Suurimmat yksittäiset kasvut ovat mm. työmarkkinatuen kuntaosuuksien kasvu (ennuste + 9,0 milj. euroa, 59,6 %) sekä sairaanhoitopiirin maksuosuuden kasvu (ennuste + 5,1 milj. euroa, + 2,7 %). Sairaanhoitopiirin maksuosuudet muodostavat sosiaali- ja terveyslautakunnan nettomenojen 12,1 milj. euron kasvusta lähes 43 prosenttia. Kaupungin toimintatuotot kasvaisivat vain 0,9 %. Kiinteistöliikelaitoksen toimintatuotot laskevat edellisestä vuodesta 2,2 milj. euroa, mikä osaltaan vaikuttaa kaupungin toimintatuottojen alhaiseen kasvuun. Nettomenojen kasvuksi tulisi 3,0 prosenttia ennusteen toteutuessa. Kaupunginvaltuusto on 23.3.2015 päättäessään vuoden 2015 talousarvion muutoksista lähtenyt siitä, että nettokäyttömeneot saavat kasvaa enintään 2 prosenttia.

Verorahoituksen poikkeamat (muutettu talousarvio 2015/ennuste 3/2015):

	Poikkeama, 1000 €
Verotulot	+6 526
Valtionosuudet	+3 927
Rahoitustuotot ja – kulut (netto- tuotot)	+ 844

+ menon alitus/tulon ylitys

- menon ylitys/tulon alitus

Verotuloennuste on nyt tehdyssä ennusteessa 730,0 milj. euroa (2. talousennuste 719,0 milj. euroa). Verotuloennuste perustuu Kuntaliiton veroennusteeseen 10/2015. Verotulot ylittyvät 6,5 milj. euroa talousarvioon verrattuna. Valtionosuustuloja toteutuu alkuvuoden tietojen perusteella 3,9 milj. euroa budjetoitua enemmän. Nyt tehdyn ennusteen mukaan valtionosuustuloja toteutuisi

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

264,9 milj. euroa. Verorahoitus (verotulot + valtionosuudet) on yhteensä 10,5 milj. euroa yli tavoitteen, jos verotulot toteutuvat kuntaliiton ennusteen mukaisesti.

Tuloslaskelmaennusteen mukaan vuosikate on 34,5 milj. euroa (2. talousennuste 16,4 milj. euroa), mikä olisi 12,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Vuosikate ei kata suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ennusteen mukaan ovat 60,3 milj. euroa.

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on ennusteen mukaan 62,8 milj. euroa ylijäämäinen (2. talousennuste 35,7 milj. euroa alijäämäinen). Tulosta parantaa satunnaisiin tuottoihin kirjatut omaisuuden luovutusvoitot sekä pakollisen varauksen tuloutus.

Ennusteeseen sisältyy sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevien kiinteistöjen luovutus kaupungin tytäryhtiölle (KV 28.9.2015 § 159). Kiinteistöt luovutetaan käypään arvoon. Kauppa on ehdollinen siten, että kaupunginhallitus valtuutetaan päättämään mahdollisista toimenpiteistä sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt päätöksen koskien valtionavustuksen palautusvelvollisuutta tai korvauksen vähentämistä. Valtionavustusta saaneet kohteet on jätetty ennusteen ulkopuolelle. Ennusteen satunnaisiin tuottoihin on merkitty luovutuksesta kertyvää myyntivoittoa 86,5 milj. euroa.

Satunnaisiin tuottoihin sisältyy edellä mainitun lisäksi jätteenpolttoliikelaitoksen rakennuksen ja laitteiston purkamiseen tehdyn pakollisen varauksen tuloutus. Pakollinen varaus tehtiin tilinpäätöksessä 2010. Purkutoimet on tehdään vuoden 2015 aikana. Varauksesta jäänee käyttämättä 2,0 milj. euroa.

Poistoeron, varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilikaudelta kertyy ylijäämää 64,4 milj. euroa (2. talousennuste 34,0 milj. euroa).

Investoinnit ja omaisuuden luovutustulot

Ennusteen mukaan kaupungin investointimenot vuonna 2015 tulevat olemaan yhteensä 72,0 milj. euroa (2. talousennuste 74,0 milj. euroa). Nyt tehdyn ennusteen mukaan vuoden 2015 investointimenot ovat 7,5 milj. euroa talousarviossa hyväksytyä pienemmät. Omaisuuden luovutustuloja toteutuu ennusteen mukaan noin 160,0 milj. euroa (2. talousennuste 32,1 milj. euroa). Ennusteeseen sisältyy sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olleiden kiinteistöjen luovutusta kaupungin perustamalle tytäryhtiölle yhteensä 127,9 milj. euroa. Omaisuuden luovutustulojen arvioidaan ylittyvän 119,9 milj. euroa. Investointien rahavirta on ennusteen mukaan 90,3 milj. euroa positiivinen johtuen edellä mainitusta kiinteistöjärjestelystä. Nettorahavirta on 127,8 milj. euroa budjetoitua parempi.

Peruskaupungin (palvelut ja hallinto) investoinnit ovat ennusteessa yhteensä 13,7 milj. euroa, josta 4,6 milj. euroa on kaupungin yhteisiä it-hankkeita. Seudullisen joukkoliikenteen laajentamisen edellyttämiin rahastus- ja informaatiojärjestelmäinvestointeihin ennustetaan käytettävän budjetin mukaiset 1,5 milj. euroa.

Kiinteistöliikelaitoksen investointeihin arvioidaan käytettävän 48,1 milj. euroa (TA 52,6 milj. euroa). Investointihankkeiden aikatauluksista johtuen on mahdollista, että valmistumiset ja siten osa kustannuksista siirtyy seuraavan

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	4
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

---

vuoden puolelle. Vuoden 2015 kiinteän omaisuuden myyntitavoite on 40,0 milj. euroa (tontit 15,0 milj. euroa ja rakennukset/osakkeet 25,0 milj. euroa). Toteutumaksi arvioidaan 119,9 milj. euroa. Merkittävän poikkeaman talousarvioon aiheuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen myynti kaupungin perustamalle tytäryhtiölle (ennusteessa 127,9 milj. euroa).

Suurimmat tilainvestoinnit vuonna 2015 ovat Mäntymäen sairaalarakennuksen peruskorjaus sekä Katedralskolanin, Pallivahan koulun, Luostarivuoren koulun, Puropellon koulun ja Nummenpakan koulun peruskorjaukset.

Infrainvestoinneista merkittävimmät ennusteeseen sisältyvät katualuekohteet ovat Peippola, Länsikeskuksen AKK, Vr-konepaja-alun, Kaksikerrantie (Syvälahden alue) ja Virusmäentie (Toijalanrata).

Vesiliikelaitos investoi ennusteen mukaan 11,7 milj. eurolla. Investointimenojen ennuste on 1,2 milj. euroa suunniteltua pienempi, mikä vaikuttaa positiivisesti liikelaitoksen rahoitukseen.

Rahoitus

Varsinaisen toiminnan tulorahoituksesta ja rahoituseristä kertyy ennusteen mukaan noin 34,5 milj. euroa ja satunnaisista eristä ennustetaan kertyvän 88,5 milj. euroa. Tulorahoituksen korjauserissä ovat vuosikatteeseen (toimintatuottoihin) sisältyvät tonttien arvioidut myyntivoitot 18,0 milj. euroa ja satunnaisiin tuottoihin merkitty 86,5 milj. euroa sosiaali- ja terveyshuollon kiinteistöjen luovutuksesta. Tulorahoituksen korjauserillä oikaistuna toiminnan rahavirta toteutuu 17,4 milj. euroa positiivisena.

Investointien rahavirta tulee ennusteen mukaan olemaan 90,3 milj. euroa negatiivinen. Omaisuuden luovutustulotavoite ylittyy johtuen poikkeuksellisen suuresta kiinteistöjärjestelystä. Investointimenoja toteutuisi suunniteltua vähemmän. Investointien omahankintamenosta (investointimenot - rahoitusosuudet) katetaan 49,5 % tulorahoituksella (talousarviotavoite 34,6 %). Loput jää rahoitettavaksi omaisuuden myyntituloilla, lainalla tai kassavaroja vähentämällä.

Antolainoja arvioidaan myönnettävän 133,0 milj. euroa budjetoitua enemmän. Antolainausennusteeseen sisältyy Turun seudun sosiaali- ja terveystieteiden Oy:lle myönnettävä laina, jolla yhtiö rahoittaa kaupungilta ostettujen sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olleiden rakennusten hankinnan. Järjestelystä päätettiin syyskuussa 2015. Antolainauksen lisäys vaatii muutoksen vuoden 2015 talousarvioon.

Talousennusteessa kaupungin lainakannan kasvuksi on merkitty 41,4 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista korollista lainaa saataisiin kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan nostaa 122,0 milj. euroa. Tässä vaiheessa lainarahoitusta suunnitellaan nostettavan 20,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän ja toiminnan ja investointien nettokassavirtaa katettaisiin rahavaroja vähentäen. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään talousarvion mukaisesti. Samoin korollisia lyhytaikaisia lainoja käytetään maksuvalmiuden tukemiseen suunnitellun mukaisesti. Lainakanta vuoden lopussa on 583,7 milj. euroa, jos toiminnan ja investointien sekä rahoituksen kassavirrat toteutuvat ennusteen mukaan. Lainat asukasta kohden olisivat 3.151 € (2.944 €/TP 2014).

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	5
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Ennusteen mukaan maksuvalmius heikkenee noin 13,8 milj. euroa (2. ennuste 18,7 milj. euroa). Vuoden 2014 lopussa rahavarat olivat merkittävästi normaalitasoa korkeammalla. Rahavarat olisivat vuoden lopussa noin 95 milj. euroa (ilman omien rahastojen varoja), joten kaupungin maksuvalmius säilyy kuitenkin hyvällä tasolla.

Turun kaupunginteatterirakennus on päätetty siirtää kaupunginhallituksen 3.3.2014 § 91 päätöksen mukaisesti kaupungin 100 % omistaman Kiinteistö Oy Turun Kaupunginteatterin omistukseen, joka myös toteuttaa kohteen peruskorjauksen ja laajennuksen. Teatterirakennusten siirto yhtiölle ei sisälly nyt tehtyyn ennusteeseen. Siirrosta aiheutuvat toimet eivät tule vaikuttamaan kaupungin tulokseen ja rahoitusasemaan.

Kaupunginvaltuuston päätös 28.9.2015 § 159 sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevien kiinteistöjen luovutuksesta on ennusteessa huomioitu siten, että kaupungille kertyy vuonna 2015 pysyvien vastaavien luovutustuloja 127,9 milj. euroa. Valtionavustuksella osittain rahoitettujen kohteiden kauppahinta selviää, kun sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt päätöksen valtionavustuksen palautusvelvollisuudesta. Näitä kohteita ei siksi ole sisällytetty ennusteeseen. Kaupunki myöntäisi ostajalle rahoitusta kauppahinnan maksamiseen enintään 140,2 milj. euroa. Järjestelyn vaikutus kaupungin rahoitusasemaan olisi varainsiirtoveron verran negatiivinen.

Toimialajohtajien selvitykset toiminnan painopisteistä ja olennaisista talousarvion poikkeamista

Toimialajohtajat ovat laatineet lyhyet selvitykset toiminnan painopisteistä ja keskeisistä muutostekijöistä talousarvion laatimisen jälkeen sekä selvitykset olennaisista poikkeamista vuoden 2015 talousarvioon. Selvityksiin sisältyy myös tiivistelmä uudistamisohjelman 2014 – 2016 etenemisestä toimialoilla sekä arvio työvoimatavoitteiden toteutumisesta.

Kaupunginjohtaja Aleksi Randell

Toiminnan painopisteet ja keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Velkaneuvonta:

Velkajärjestelylakia on muutettu 1.1.2015, jonka seurauksena myös toiminnimiyrittäjät kuuluvat lain piiriin. Suuren asiakasmäärän vuoksi henkilöstön lukumäärä on säilytetty 10 htv:ssä. Henkilöstökulut vuonna 2015 tulevat olemaan hieman arvioitua suuremmat.

Työllisyyspalvelut:

Yli 1000 päivää työmarkkinatukea saavia henkilöitä oli elokuun työmarkkinatukilistalla 2210 henkilöä, joista kunnan maksuosuus on 70 %. Työmarkkinatuen kunnan maksuosuuden pienentäminen on välttämätöntä kaikin mahdollisin keinoin, kuten tukityöllistämällä (kuluvana vuonna vahvistettu edelleen yritysysteistyötä), kuntouttavalla työtoiminnalla ja eri hankkeilla, joita ovat Kuntakokeilu, Ohjaamo, Party ja Tuttu. Lisäksi pyritään seulonnan avulla saamaan listalta pois ne henkilöt, joiden ei pitäisi olla työmarkkinatuella lainkaan eli kuuluisivat jonkun muun etuuden piiriin.

Työterveys:

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	6
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Toiminta on säilynyt viime vuoteen verrattuna monin osin entisenlaisena. Sairaanhoidon palveluja on pyritty tuottamaan aiempaa enemmän hoitajavetoisesti. Lakisääteisen työterveyshuollon osuutta on pyritty lisäämään ja toiminnan painopistettä muuttamaan entistä enemmän työpaikoille. Yhteistyötä muun terveydenhuollon ja kuntoutuksen kanssa pyritään myös lisäämään. Kustannusvaikuttavuuteen kiinnitetään jatkuvasti suurta huomiota.

IT:

IT-palvelut keskittyy tuottamaan laadukkaita ja kustannustehokkaita ICT-palveluita ja kehittämään ICT-palveluita projektitoiminnan menetelmin kumppaneilta saatujen tarpeiden mukaisesti. IT-palveluiden projektitoimintaa ohjaa strategiset tarpeet kehittää kaupunkia. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi tiedon ja sovellusten varmistusmenettelyjä kehitetään edelleen samalla kun käyttöpalvelujen painopistettä on pääosin siirretty johtokeskuksen uuteen konesaliin. Palvelujen tuotteistaminen ja palvelutuotannon kustannusohjauksen kehittäminen jatkuu. Tavoitteena on kustannusrakenteen läpinäkyvyys ja parantunut kyky kohdistaa kustannukset palvelujen käyttöön perustuen, sekä parantunut palvelujen laatu.

HPK:

Vuodesta 2014 alkaen operatiivisten henkilöstöasioiden palvelujen piirissä ovat olleet kaikki toimialat ja liikelaitokset. Vuoden 2014 aikana tuotettiin palveluita myös kaupunkikonsernin yhtiöille. Vuoden 2015 alussa käytiin yhtiöiden kanssa palveluneuvottelut ja sen jälkeen palveluja on yhtiöille tuotettu sen jälkeen sovitusti. Kolmanteen talousennusteeseen voitiin jo sisällyttää yhtiöiltä saatavat tulot. SAP HR käyttöönottoprojekti jatkuu 2015. Projektissa työskentelee 2 vakinaista ja lisäksi 2 määräaikaista työntekijää.

Matkailu:

1.10.2015 alkaen toteutettu kongressi- ja tapahtumatoimintojen yhdistäminen matkailun palvelukeskuksen tulee vaikuttamaan 2015 lopullisiin htv-lukuihin ja henkilöstökuluihin

Työllisyyspalvelut:

TYP-lain muutos astui voimaan 1.1.2015, joka muutti kunnan rahoitusvastuuta yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta siten, että kunta maksaa 70 % tuen määrästä. 2015 talousarvion laatimisen yhteydessä arvio (tarkkaa arvoa ei ollut saatavilla) yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneiden osalta oli paljon pienempi, kuin alkuvuoden toteuma. Lisäksi rakenteellinen työttömyys on merkittävästi lisääntynyt. Pitkäaikaistyöttömiä on elokuun loppuun mennessä Turussa 5204 (vuosi sitten 3921), kasvua 32,7 %.

IT:

IT-laitteiden ja työasemalisenssien kulut on ennustettu toteutuvan talousarvion pienempänä. Microsoft lisenssiaudiotointi valmisteilla, mihin liittyen on tehty kustannusvaraus. Henkilöstökustannukset ovat toteutuneet talousarvion nähden pienempänä, johtuen mm. avointen rekrytointiprosessien viivästymisistä. Toiminta on sopeutettu talousarviomuutoksien mukaiselle tasolle.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	7
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Uudistamisohjelman 2014 -2016 eteneminen

Työllisyyspalvelukeskuksen perustaminen on osa uudistamisohjelmaa, palvelukeskus on perustettu 1.1.2015 ja työllisyystoimikunta aloittanut toimintansa 24.2.2015.

Kaupunginjohtajan asettama työryhmä on antanut ehdotuksensa kaupunginjohtajalle työterveyshuollon organisoinnista vuoden 2017 alusta lukien.

Tulostaminen ja sähköinen arkistointi (tulostamisen vähentämiseen johtava tulostuspolitiikka, laitevaihdot ja laitemäärän vähentäminen, energiasäästöt) – toimenpide: Tulostuspalvelun alkuperäinen projekti on toteutettu. Projektiin on lisätty hyvinvointitoimialan tulostamisen erikoisratkaisut. Arvioidut säästöt ovat 150.000 € vuonna 2015. Loppu 600.000 € säästö toteutuu toimialoilla toimintamenojen vähentymisellä. Esim. monitoimilaitteita ei leasata enää. IT-palveluiden budjettia on pienennetty vastaavalla summalla vuosina 2015 ja 2016. Projektin sivuvaikutuksena toteutuu myös kopiopaperin käytön pieneminen.

Netkun teknisen alustan (NC) korvaaminen (säästöt NC-ylläpidon ja kehittämisen kustannuksista) – toimenpide: Alusta on vaihdettu. Sopimuksen alasajo on toteutettu syyskuussa 2015. Arvioitu säästö on 100.000 € vuonna 2015. IT-palveluiden budjettia on pienennetty vastaavalla summalla vuosina 2015 ja 2016.

Tietoliikenneinfrastruktuurin toteuttaminen (säästöt oman kuituverkon rakentamisesta ja sen ylläpidon kilpailutuksesta) - toimenpide: Tietoliikennekilpailutus on valmistunut keväällä 2015. Projektin suunnittelu on menossa ja toimenpiteet on arvioitu toteutuvan tammikuusta 2016 alkaen. Arvioidut säästöt ovat 200.000 € vuonna 2015. IT-palveluiden budjettia on pienennetty vastaavalla summalla vuosina 2015 ja 2016.

Puhelinlaitteiden ja – liittymien korvaaminen Lync puheluilla (leikataan puhelinten ja liittymien määrää, tilalle IP-puhelut) – Toimenpide: Pilotointi on menossa. Lankaliittymistä luopuminen on menossa. Arvioitu säästö on 100.000 € vuonna 2015. IT-palveluiden budjettia on pienennetty vastaavalla summalla vuosina 2015 ja 2016.

Työvoimatavoitteen toteutuminen

Työvoiman käytön ennuste v. 2015 on 573 htv (talousarviotavoite 602,9).

Hyvinvointitoimiala, toimialajohtaja Riitta Liuksa

Toiminnan painopisteet ja keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Toiminnan painopiste on rakennemuutoksen ja U1-U2 toimenpiteiden toteuttamisessa. Edellä mainitut asiat ovat keskeisiä talousarvion ennusteen ja toteutumisen suunnan muuttamiselle. Lisäksi toimintoanalyysissä on nostettu esille useita toimenpiteitä, joilla pyritään vaikuttamaan kustannuskehitykseen ja palveluiden laatuun ja sisältöön. Keskeiset kehittämishankkeet on projektoitu ja sisältyvät palvelualueiden hankesalkkuihin ja valmistelu on pääosin edennyt suunnitelmien mukaan.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	8
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Yleinen taloudellinen tila ei ainakaan vähennä palveluiden kysyntää tai esim. maksettavien avustusten määrää. Pakolaisten vastaanottamisesta mahdollisesti syntyviä kustannuksia on mahdotonta arvioida.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Suurimmat poikkeamat johtuvat asiakaspalveluiden ostoista (volyymi- ja hinnanmuutokset). Ylitystä kompensoi henkilöstömenojen säästö sekä merkittävä kertaluontoinen tuloerä. Sairaanhoidopiiriin maksuosuuden pienentämiseksi sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi lisätoimenpiteet kokouksessaan 20.10.2015, lisäksi jatketaan osavuositarkastus 2:n jälkeen sovittujen toimenpiteiden toteuttamista. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi mm. suun terveydenhuollon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelman, jonka säästöpotentiaaliksi on laskettu noin 1,7 milj. euroa vuodessa.

Uudistamisohjelman 2014 -2016 eteneminen

Kehittämishankkeiden merkittävä määrä osoittaa suuren muutoksen/kehitystarpeen, mutta kehittämissuunnitelmasta ei ole riittävästi osoitettavissa kaikkien hankkeiden edistämiseen samanaikaisesti. Toisaalta sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt mm. suun terveydenhuollon muutoshankkeen sekä talousarvion yhteydessä päättänyt mm. tehostamistoimenpiteistä. Varsinais-Suomen sairaanhoidopiiriin maksuosuuden kasvu poikkeaa edelleen kuntatalouden yleisestä trendistä mutta on laskenut aikaisemmista vuosista.

Työvoimatavoitteen toteutuminen

Työvoiman käytön ennuste v. 2015 on 4.607,0 htv (talousarviotavoite 4.637).

Sivistystoimiala, toimialajohtaja Timo Jalonen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Vuosi 2015 on toteutunut syyskuun loppuun mennessä suunnitellusti sekä toiminnan, talouden että henkilötyövuosien osalta. Palveluiden kysyntä on kasvanut elokuusta lähtien.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Toimintatuloissa ennustetaan talousarvioylitystä noin 2,5 miljoonaa euroa, josta valtionosuutena saatavat erityisavustusrahoituspäätökset ovat noin 2,6 miljoonaa euroa. Erityisavustusrahoituspäätökset toteutuvat pääosin ylittyvinä henkilöstömenoina ja palveluiden ostoina. Toimialalle osoitetut lisäsäästöt pyritään toteuttamaan kiinnittämällä edelleen huomiota sijaisten käyttöön sekä hankintoihin.

Uudistamisohjelman 2014 -2016 eteneminen

Perusopetuksen ryhmäkoon pienentämistä on haettu ja saatu lukuvuosille 2014 – 2015 (2.528.500 €) sekä 2015 – 2016 (1.779.500 €). Rahoitusehdoista johtuen ryhmäkokojen suurentaminen ei ole mahdollista.

Työvoimatavoitteen toteutuminen

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	9
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Työvoimatavoite on toteutumassa. Työvoiman käyttö 2015 tammi-syyskuun aikana on ollut 3631 henkilötyövuotta (htv). Htv-ennuste vuodelle 2015 on 3 692 htv:a ja tavoite 3 707 htv:a.

Vapaa-aikatoimiala, toimialajohtaja Minna Sartes

Toiminnan painopisteet ja keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Toiminnan painopisteet ovat strategian mukaisia. Toimintaympäristössä ei ole merkittäviä muutostekijöitä.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Vapaa-aikatoimialan talous ja toiminta toteutuu suunnitellusti. Ennusteessa on huomioitu kaupunginvaltuuston esittämät talousarviomuutokset (Kv 28.9.15 § 158). Toimintakatteen alitus on koko toimialalla ennusteen mukaan 524.000 €.

Kirjastopalveluissa 1.7.2015 toteutettu hinnoitteluryhmän muutos kasvattaa huomattavasti henkilöstökuluja. Aukioloaikojen vähentämisellä pyritään henkilö- ja tilaresurssien tehokkaampaan käyttöön. Kirjastoaineistoja ja kalustohankintoja vähennetään.

Museopalveluiden osalta vuoden 2014 ylijäämän siirto vaikuttaa positiivisesti talouden toteutumaan. Avoimien vakanssien määrä vaikuttaa palkkakustannusten säästöön, mutta sillä on heijastusvaikutuksia näyttely-, kokoelma- ja pedagogisen toiminnan supistamiseen loppuvuoden ja tulevan vuoden osalta. Kävijämäärät ja talous on säästöistä huolimatta kehittynyt positiivisesti. Nuorisopalvelujen työvoiman käyttö toteutuu tavoitteen mukaisesti, koska 11 henkilötyövuotta on rahoitettu sataprosenttisella ulkopuolisella rahoituksella (Rock Academy 1, Fendari 5 ja Etsivät 5) ja muita rekrytointeja on viivästetty.

Sateinen ja kylmä alkukesä on vaikuttanut maauimaloiden kävijämääriin. Kävijämäärät ovat noin 20 % pienemmät kuin viime vuonna. Sen vuoksi tuloja tullaan saamaan uimaloista arviolta 100.000 € vähemmän kuin vuonna 2014 ja menokertymä näyttää jäävän muillakin liikuntapaikoilla arvioitua pienemmäksi. Tulojen kokonaisvajaus tulee olemaan noin 150.000 €. Menokuri on kautta linjan säilynyt, joten menojen ennustetaan alittuvan vastaavalla summalla.

Uudistamisohjelman 2014 -2016 eteneminen

Uudistamisohjelman toimenpiteet etenevät lähes suunnitellusti. Osa museo-keskuksen toimenpiteistä on myöhässä ja yksi käynnistämättä. Toimenpiteistä tilamyyntiin ja palvelutoimintaan liittyvät toiminnot on jatkotyöskentelyä varten yhdistetty laajemmiksi kehittämisen kokonaisuuksiksi ja ne on siirretty vuoden 2016 painopisteiksi.

Työvoimatavoitteen toteutuminen

Vapaa-aikatoimiala ei ylitä annettua henkilötyövuosimäärää (625 htv).

Ympäristötoimiala, toimialajohtaja Markku Toivonen

Toiminnan painopisteet ja toimintaympäristön muutokset

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	10
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnan talouden nettolukua on pienennetty 672.000 € vuoden alusta. Vähennykset on tehty pääasiassa asiantuntijapalveluiden ostoista sekä henkilöstökuluista. Käyttötalouden nettosäästön ennustetaan olevan 387.000 €, johon vaikuttaa pääasiassa henkilökunnan määrän väheneminen 10,5 htv (syyskuun tilanteessa) verrattuna viime vuoteen. Työvaltaisen asiantuntijaorganisaation uhkana on kuitenkin prosessien hidastuminen.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan painopisteinä ovat joukkoliikenteen käyttäjämäärän kasvattaminen, ja koko Föli -alueen (6 kuntaa) joukkoliikenteen järjestäminen. Kaupungin työsuhdematkalippu on lopetettu talousarvion laatimisen jälkeen. Joukkoliikennetoimisto valmistele ja toimeenpanee kuuden kunnan joukkoliikenneasiat. Henkilökunnan määrää ei ole kuitenkaan lisätty. Erittäin suuri työkuorma viivästyttää myös kaupungin strategisesti tärkeitä hankkeita kuten runkolinjaston valmistelua. Toiminta-alueen laajennuttua näin merkittävästi tulisi harkita lisähenkilökuntaa.

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta aloitti toimintansa 1.9.2015.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnan tulojen ennustetaan vähenevän noin 200.000 €, joka johtuu niin sanotun läpijuoksevan sisäisen laskutuksen vähenemisestä ja pieneläinpäivystyksen uudesta edullisesta sopimuksesta, jolloin asiantuntijapalveluiden osto ja laskutus vähenee. Menojen ennustetaan vähenevän 588.000 €, johon vaikuttaa em. asioiden lisäksi henkilöstön määrän väheneminen. Toimintakatteen ennustetaan paranevan suunnitellusta 387.000 €. Investointimääräraha 100.000 € säästyy, koska Tammenterhon sijainnista päättäminen on vielä kesken.

Turun kaupunkiseudun joukkoliikenteen indeksi ei ole noussut lainkaan talousarvion laatimisen jälkeen. Talousarviossa indeksiksi on arvioitu + 2 %. Turun osalta kustannusten alitus on 0,7 milj. euroa ja tulojen alitus 0,3 milj. euroa. Tulojen alitus johtuu siitä, että talousarvioon sisällytetty matkustajamäärätavoite oli erittäin korkea eikä sitä tulla kokonaan saavuttamaan. Turun osuus seudun matkakustannuksista on hieman ennakoitua korkeampi, koska turkulaisilla matkakorteilla on tehty seutumatkoja enemmän kuin pystyttiin arvioimaan Föliä edeltävän seutu- ja kuntalippumatkustuksen tilastojen perusteella. Turun joukkoliikenteen osalta ennustetaan, että joukkoliikenne pysyy talousarviossaan. Investointien ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Uuden Lounaissuomen jätehuoltolautakunnan tehtäviin siirtyi Salosta lisää yksi jätehuoltoasiamies 1.9.2015 lukien, joka lisää menoja ja tuloja noin 20.000 €.

Rakennuslautakunnan tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Uudistamisohjelman 2014 - 2016 eteneminen

Taksat on tarkistettu ja pidetään jatkuvasti ajan tasalla. Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa on hyväksytty kaupunginvaltuustossa. Kaavoitustaksan uusi rakenne on hyväksytty kaupunginvaltuustossa.

Kumppanuussopimusmalli on hyväksytty lautakunnassa.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	11
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Tavoiteltua 1 milj. euron tulonlisäystä ei saavutettu 2014, sillä matkamäärä laski Turun sisäisessä liikenteessä 5 %. Arvioimme tulonlisäyksen olevan 500.000 € myös vuonna 2015. Jos linja-autoliikenteen kustannusindeksin kasvu pysyy maltillisena, arvioimme pysyvämme talousarviossa tästä huolimatta. Liikennettä on tehostettu uudistamisohjelmassa edellytetyllä tavalla.

Työvoimataavoitteen toteutuminen

Työvoiman käytön ennuste v. 2015 on 163,5 htv (talousarviotavoite 175).

Varsinais-Suomen Aluepelastuslautakunta, pelastusjohtaja Jari Sainio

Toiminnan painopisteet ja toimintaympäristön muutokset

Palvelutason muutos edellyttää uutta palvelutasopäätöstä. Alkuperäisen aika-
taulun mukaan palvelutasopäätös, (valtuustokausittain päätettävä vuosille
2017-2020), on tarkoitus valmistella vuoden 2016 aikana.

Sote-lainsäädännön ja tulevien sote-alueiden vaikutusta ensihoitoon ja pelastuslaitoksen rooliin ensihoidossa ei voida arvioida nykyisen tiedon pohjalta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Palvelutasopäätöksen mukainen pelastustoimen palvelutaso ennustetaan toteutuvan budjetin puitteissa vuonna 2015. Taloudesta johtuvat, palvelutason säilymiseen liittyvät, epävarmuudet kohdistuvat näillä näkymin suunnitelma-
kauden vuosille 2016–2018.

Työvoimataavoitteen toteutuminen

Työvoiman käytön ennuste v. 2015 on 555 htv (talousarviotavoite 555).

Kiinteistötoimiala, toimialajohtaja Jouko Turto

Toiminnan painopisteet ja toimintaympäristön muutokset

Maankäytön uusi toimintamalli on vakiintumassa koekäytön jälkeen. Kaupungin omistamien tuottajayhtiöiden palvelusopimusten kilpailuttaminen on käynnistynyt ja vaatii henkilöresursointia.

Vuodelle 2015 on budjetoitu 40,0 milj. euron myyntituotto. Konsernihallinnon strategisten tilojen ohjaus koordinoi syksyn aikana toteutettavaa sote-
kiinteistöjen myyntiä ja tästä aiheutuu kaupan toteutuessa huomattava poikkeama talousarvioon nähden.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Kiinteistöliikelaitos ennustaa saavuttavansa sille asetetun sitovan tulostavoitteen ”liikeliijäämä + poistot”. Tämänhetkinen ennuste Kiinteistöliikelaitoksen sitovan tavoitteen toteutumaksi on talousarvion mukainen 87,9 milj. euroa (liikeliijäämä + poistot TA 87,9 milj. euroa).

Huomattavimmat poikkeamat talousarvioon nähden:

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	12
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

- Pysyvien vastaavien myyntivoitot – 3,1 milj. euroa
- Valmistus omaan käyttöön + 1,1 milj. euroa
- Henkilöstökulut – 0,7 milj. euroa
- Vuokramenot + 0,6 milj. euroa
- Vuokratuotot + 0,5 milj. euroa
- Maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset + 0,3 milj. euroa
- Palvelujen ostot – 0,3 milj. euroa

Uudistamisohjelman 2014 - 2016 eteneminen

Uudistamisohjelman myötä Kiinteistöliikelaitokselle tulleet toimenpiteet toteutuvat suunnilleen tavoitteiden mukaisina.

Kiinteistöjen myyntitoimenpiteitä on tehostettu. Ensimmäiset kohteet on myyty ja jäljellä olevien osalta myynti- tai sitä valmistelevat toimenpiteet on käynnissä (esim. tarvittavat kaavamuutokset).

Kaupungin omien yhtiöidensä kanssa voimassa olevat puitesopimukset päättyvät asteittain vuoden 2019 aikana. Kilpailutus etenee.

Tilojen käytön tehostamisessa on keskeinen rooli konsernihallinnon strategisella tilojen ohjausvastuualueella (STO). STO:n tulisi selvittää ja määritellä yhdessä toimialojen kanssa tilat, joita ei jatkossa tarvita omassa toiminnassa.

Työvoimatavoitteen toteutuminen

Työvoiman käytön ennuste v. 2015 on 212 htv (talousarviotavoite 212).

Vesiliikelaitos, liikelaitosjohtaja Irina Nordman

Vesiliikelaitoksen johtokunta ennustaa toimintakatteen alittuvan 0,077 milj. euroa. Liittymis- ja käyttömaksut alittuvat, mutta henkilöstömenot ja aineiden ostot alittuvat suunnitellusta. Palvelujen ostoissa menot nousevat.

Investointimenot jäävät suunniteltua alhaisemmaksi, koska osa hankkeista siirtyy ensi vuoden puolelle osittain tai kokonaan (Alfa Barker, Kettinkikatu – Vaistentie, Konepaja, asiakkuudenhallintajärjestelmä) ja osa toteutuu suunniteltua edullisemmin (Suikkilankartano, asiakkuudenhallintajärjestelmä)

Toiminnan painopisteet ja keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Toiminnan painospisteet ovat asiakkuuden- ja omaisuudenhallinnan sekä maankäytön ja laajennusinvestointien rahoituksen kehittämisessä. Vesihuoltolain muutoksen vaatimia toimenpiteitä toteutetaan vaiheittain. Kaupungin yksin omistaman vesihuoltoyhtiön selvitys jatkuu suunnitelmallisesti. Tuotantoyksikön tuotantopalveluliiketoiminta siirtyi Turun Seudun Vesi Oy:öön vuoden vaihteessa. Samalla siirtyi 14 henkilöä yhtiön palvelukseen.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Toimintatuotot ja käyttökate jäävät alkuperäistä talousarviota pienemmiksi, koska veden hinta on liian alhainen suhteessa kustannuksiin. Liittymismaksu- ja on edellisen ennusteen jälkeen kertynyt talousarvion mukaisesti, mutta tämän perusteella ei pysty varmuudella arvioimaan loppuvuoden kertymää. Htv

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	13
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

on alentunut osittain suunnittelemattomasti, mikä on hidastanut kehittämishankkeita ja alentanut henkilöstökustannuksia

Uudistamisohjelman 2014 - 2016 eteneminen

U1 toteutunut jo muute etenevät suunnitelmallisesti.

Työvoimataavoitteen toteutuminen

Työvoiman käytön ennuste v. 2015 on 74 htv (talousarviotavoite 90).

Lauta- ja johtokuntien toimenpiteet säästötavoitteiden toteutumiseksi

Kaupunginhallitus edellytti toisen osavuositarkastuksen perusteella että lauta- ja johtokuntien tulee 15.10.2015 mennessä esittää kaupunginhallitukselle toimenpide-ehdotukset yhteensä 5,8 milj. euron säästötavoitteen toteuttamiseksi loppuvuoden 2015 aikana.

Säästötavoite toteutuu ennusteen mukaan kaupunkitasolla. Sosiaali- ja terveyslautakunnan säästötavoitteesta jää toteutumatta 1,1 milj. euroa ja kasvat- ja opetuslautakunnan säästötavoitteesta jää toteutumatta 0,3 milj. euroa.

Lauta- ja johtokunnat ovat käsitelleet toimenpide-ehdotukset säästötavoitteen saavuttamiseksi. Päätökset on koottu oheismateriaaliin 3 (Linkkikirjasto toimielinten päätöksiin).

Uudistamisohjelman toimenpiteiden seuranta

Käynnissä olevalle taloussuunnitelmakaudelle hyväksytyjen uudistamisohjelman toimenpiteiden toteutumista seurataan osavuositarkastusten yhteydessä. Vuoden kolmannessa osavuositarkastuksessa on päivitetty jokaisen toimenpiteen osalta riskit sekä nettovaikutusennuste.

Alun perin vuodelle 2015 kohdistuva kaupungin taloudellista asemaa parantava tavoite oli 28,1 milj. euroa. Päivitetty nettovaikutusennuste kuluvalle vuodelle on 23,8 milj. euroa. Edelliseen arviointiin verraten ennuste on heikentynyt kuluvan vuoden osalta 0,1 milj. euroa. Arvio koko seurantajakson nettovaikutuksesta on heikentynyt edellisestä arvioinnista 0,1 milj. euroa.

Nettovaikutus				Yhteensä
<i>(miljoonaa euroa)</i>	2014	2015	2016	2014-2016
Alkuperäinen arvio	-27,8	-28,1	-21,6	-77,5
Ennuste 17.4.2014	-16,6	-23,8	-25,7	-66,1
Poikkeama -eur	-11,2	-4,3	4,1	-11,4
Poikkeama -%	-40 %	-15 %	19 %	-15 %

Toimenpiteistä 74 % etenee aikataulussa, mutta vain noin kolmasosassa ei ole toiminnallista ja/tai taloudellista riskiä. Arviot eivät ole muuttuneet merkittävästi sitten edellisen osavuositarkastuksen. Valittavan monen toimenpiteen osalta riskejä ei ole vielä kyetty arvioimaan.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	14
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Kokonaisuutena ohjelmat ovat toteuttaneet hyvin tarkoitustaan nopeuttaa toimintojen uudistamista ja tuottavuuden parantamista. Suurin osa toimenpiteistä etenee hyvin ja päätösvaiheessa arvioituja tuloksia on alettu saavuttaa. Toisaalta käynnissä olevien toimenpiteiden osalta voi todeta, että toimenpiteiden käynnistäminen on viivästynyt ja osa toimenpiteistä on siirtynyt toteutettavaksi suunniteltua myöhemmin. Tästä syystä myös niistä saatavat hyödyt ovat siirtyneet. Arvio saatavista hyödyistä on heikentynyt merkittävästi, minkä lisäksi puolet toimenpiteistä sisältää toiminnallista ja/tai taloudellista riskiä.

Toimenpidekohtainen raportti on koottu oheismateriaaliksi Uudistamisohjelman toimenpiteiden seuranta.

Talouden ja rahoituksen vastuualue lähettää vuoden 2015 kolmannen osavuositarkastuksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginjohtaja Aleksi Randell 4.11.2015:

Tilikaudelta ennustetaan 64,4 milj. euron ylijäämää. Tulokseen sisältyy kertaluonteisia tuloja 86,5 milj. euroa sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olevien kiinteistöjen luovutuksesta ja 2,0 milj. euroa pakollisen varauksen tuloutusta. Ilman satunnaisia tuottoja tilikaudesta on tulossa 24,1 milj. euroa alijäämäinen.

Taloussuunnitelmakaudelle 2014 – 2016 hyväksytyjen uudistamisohjelman toimenpiteillä tavoiteltiin vuodelle 2015 yhteensä 28,1 milj. euron säästöjä rahavirtaan. Seurantaraportin mukaan kaikkia toimenpiteitä ei ole pystytty toteuttamaan aikataulussa ja nettovaikutus jäisi 23,8 milj. euroon. Uudistamisohjelman toimenpiteiden toteuttaminen tavoitteiden mukaisesti on nyt erittäin tärkeää, jotta talousvaikutukset saavutetaan. Toimialojen on lisäksi jatkettava toimintojen uudistamista tuottavuuden lisäämiseksi ja priorisoitava toimintaa ja tekemistä aiempaa määrätietoisemmin. Henkilöstön toimenkuvia tulee tarkistaa ja koulutusta lisätä toiminnan uudistamisen mahdollistamiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöjen luovutuksesta aiheutuvat muutokset vuoden 2015 talousarvioon esitetään kolmannen osavuositarkastuksen yhteydessä. Antolainausennusteeseen sisältyy Turun seudun sosiaali- ja terveyskiinteistöt Oy:lle myönnettävä laina, jolla yhtiö rahoittaa kaupungilta ostettujen sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olleiden rakennusten hankinnan. Lainan määräksi päätettiin enintään 140, 2 milj. euroa. Järjestelystä päätettiin syyskuussa 2015. Lainan myöntäminen vaatii muutoksen vuoden 2015 talousarvioon. Osa budjetoiduista antolainoista siirtyy myönnettäväksi tilikauden jälkeen, jolloin talousarviomuutosta ei tarvita koko em. kaupan rahoittamiseen. Antolainoja arvioidaan myönnettävän kaikkiaan 133,0 milj. euroa budjetoitua enemmän. Antolainaus voidaan kattaa sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä olleiden rakennusten luovutustuloilla, joita ennusteeseen sisältyy yhteensä 127,9 milj. euroa.

Toimielimille asetetut säästötavoitteet pystytään pääosin toteuttamaan toimielinten antamisen selvitysten mukaisesti. Kaupunkitasolla säästötavoite saavutetaan. Sosiaali- ja terveyslautakunta pystyy ennusteen mukaan toteuttamaan 2,2 milj. euron säästötavoitteesta 1,1 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto päätti toisen osavuositarkastuksen perusteella korottaa lauta- ja johtokuntien määrärahoja. Korotusten perustana oli yhteensä 5,8 milj. euron kustannussopeutus toisen talousennusteen nettomenoihin. Loppuosalle ennustetusta ylityksestä esitettiin määräraha- ja korotus. Lähtökohta on se, että lauta- ja johto-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	15
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

kunnat pysyvät kaupunginvaltuuston 28.9.2015 § 158 vahvistamassa talousarviossa. Hyvinvointitoimialan tulee toteuttaa loput säästötavoitteesta loppuvuoden aikana.

Ennusteen johdosta tehtävät toimenpiteet ja talousarviomuutokset:

Sosiaali- ja terveystoimen kiinteistöt luovutetaan kaupungin perustamalle tytäryhtiölle. Kaupunki myöntää tytäryhtiölle lainaa kaupan rahoittamiseen yhteensä enintään 140,2 milj. euroa. Talousarvion antolainojen lisäksiin varattua määrärahaa tulee korottaa vastaavalla määrällä. Ennusteeseen on sisällytetty luovutustuloa em. kaupasta 127,9 milj. euroa. Tällä määrällä tulee korottaa kiinteistöliikelaitoksen omaisuuden luovutustuloja.

Kaupunginvaltuuston hyväksymien talousarvion noudattamista koskevien määräysten perusteella projektit ja hankkeet, joiden bruttomenot ja bruttotulot eivät sisälly kaupunginvaltuuston vahvistamaan talousarvioon 2015, raportoidaan ja esitetään talousarviomuutoksina osavuosisikatsausten yhteydessä.

Nuorisolautakunta on kolmannen osavuosisikatsauksen yhteydessä raportoinut talousarvioon 2015 kuulumattomat projektit ja hankkeet ja päättänyt 29.10.2015 § 105 esittää kaupunginhallitukselle edelleen valtuustolle esitettäväksi toimintatuottojen korottamista 5.982 eurolla ja toimintakulujen korottamista 282 eurolla.

Kulttuurilautakunta on kolmannen osavuosisikatsauksen yhteydessä raportoinut talousarvioon 2015 kuulumattomat projektit ja hankkeet ja päättänyt 21.10.2015 § 142 esittää kaupunginhallitukselle edelleen valtuustolle esitettäväksi toimintatuottojen korottamista 589.754 eurolla ja toimintakulujen korottamista 589.754 eurolla.

Liikuntalautakunta on kolmannen osavuosisikatsauksen yhteydessä raportoinut talousarvioon 2015 kuulumattomat projektit ja hankkeet ja päättänyt 20.10.2015 § 108 esittää kaupunginhallitukselle edelleen valtuustolle esitettäväksi toimintatuottojen korottamista 20.000 eurolla ja toimintakulujen korottamista 20.000 eurolla.

Liite 1	Osavuosisikatsaus 3/2015
Oheismateriaali 1	Yhteenveto toimielinten tiliryhmäkohtaisista poikkeamista
Oheismateriaali 2	Uudistamisohjelman toimenpiteiden seuranta
Oheismateriaali 3	Linkkikirjasto toimielinten päätöksiin

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää merkitä osavuosisikatsauksen 3/2015 tiedoksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi yhteenvedon toimielinten tiliryhmäkohtaisista poikkeamista (oheismateriaali 1), uudistamisohjelman toimenpiteiden seurannasta (oheismateriaali 2) ja toimielinten toimenpiteiden ehdotukset säästötavoitteiden toteuttamisesta (oheismateriaali 3).

Lisäksi kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle,

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	16
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

---

että osavuosisikatsaus 3/2015 ja uudistamisohjelman seuranta merkitään tiedoksi,

että kulttuurilautakunnan talousarvion toimintatuloja korotetaan yhteensä 612.254 eurolla ja toimintakuluja korotetaan yhteensä 612.254 eurolla,

että liikuntalautakunnan talousarvion toimintatuloja korotetaan yhteensä 20.000 eurolla ja toimintakuluja korotetaan yhteensä 20.000 eurolla,

että nuorisolautakunnan talousarvion toimintatuloja korotetaan yhteensä 5.982 eurolla ja toimintakuluja korotetaan yhteensä 282 eurolla,

että rahoituslaskelman antolainojen lisäys – kohtaa korotetaan 133,0 milj. eurolla ja,

että kiinteistöliikelaitoksen pysyvien vastaavien luovutustuloja korotetaan 127,9 milj. eurolla.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kv § 195

Liite 1 Osavuosisikatsaus 3/2015

Oheismateriaali 1 Yhteenveto toimielinten tiliryhmäkohtaisista poikkeamista

Oheismateriaali 2 Uudistamisohjelman toimenpiteiden seuranta

Oheismateriaali 3 Linkkikirjasto toimielinten päätöksiin

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää,

että osavuosisikatsaus 3/2015 ja uudistamisohjelman seuranta merkitään tiedoksi,

että kulttuurilautakunnan talousarvion toimintatuloja korotetaan yhteensä 612.254 eurolla ja toimintakuluja korotetaan yhteensä 612.254 eurolla,

että liikuntalautakunnan talousarvion toimintatuloja korotetaan yhteensä 20.000 eurolla ja toimintakuluja korotetaan yhteensä 20.000 eurolla,

että nuorisolautakunnan talousarvion toimintatuloja korotetaan yhteensä 5.982 eurolla ja toimintakuluja korotetaan yhteensä 282 eurolla,

että rahoituslaskelman antolainojen lisäys – kohtaa korotetaan 133,0 milj. eurolla ja,

että kiinteistöliikelaitoksen pysyvien vastaavien luovutustuloja korotetaan 127,9 milj. eurolla.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	17
Kaupunginhallitus	483	09.11.2015	6	
Kaupunginvaltuusto	195	16.11.2015	8	

Jakelu

tied Hankinta- ja logistiikkakeskus
 tied Henkilöstöasioiden palvelukeskus
 tied Hyvinvointitoimiala
 tied IT-palvelut
 tied Kasvatus- ja opetuslautakunta
 tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, ruotsinkielinen jaosto
 tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen lukio- ja ammattiopetusjaosto
 tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto
 tied Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta
 tied Keskusvaalilautakunta
 tied Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta
 tied Kiinteistötoimiala
 tied Konsernihallinto
 tpv Konsernihallinto, talous ja rahoitus
 tied Kulttuurilautakunta
 tied Liikuntalautakunta
 tied Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta
 tied Matkailun palvelukeskus
 tied Nuorisolautakunta
 tied Rakennuslautakunta
 tied Revisiotoimisto
 tied Sivistystoimiala
 tied Sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaosto
 tied Sosiaali- ja terveyslautakunta
 tied Tarkastuslautakunta 2013-2016
 tied Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
 tied Turun Seudun Kehittämiskeskus
 tied Turun Työterveystalo
 tied Työllisyyspalvelukeskus
 tied Vapaa-aikatoimiala
 tied Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos
 tied Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta
 tied Velkaneuvonta
 tied Vesiliikelaitoksen johtokunta
 tied Vesiliikelaitos
 tied Ympäristötoimiala